

urgii, kardiologii, a w razie konieczności również, m.in. specjaliści w chirurgii urazowo-ortopedycznej, neurochirurgii, torakochirurgii, chirurgii naczyniowej. Rozwiązania, o których mowa, obowiązują w wielu zagranicznych ośrodkach oraz w szpitalnych oddziałach ratunkowych w ośrodkach krajowych.

Istota systemu zintegrowanego ratownictwa medycznego powinna polegać na zespoleniu szybkiego i właściwego postępowania przedszpitalnego, tj. zespołów karetek pogotowia i straży pożarnej oraz oddziału ratunkowego. Jednostki te, z odpowiednio wyszkolonym persone-

Ostatnie dane epidemiologiczne sygnalizują zwiększającą się w kraju liczbę osób niepełnosprawnych po urazach układu nerwowego

lem, muszą ściśle ze sobą współpracować. Podstawową rolę w powodzeniu akcji ratowniczej mają do spełnienia, wymienione już uprzednio, zespoły pogotowia ratunkowego, straży pożarnej i policji.

Najcięższe kliniczne przypadki, z jakimi spotykają się ratownicy medyczni, dotyczą osób z obrażeniami wielonarządowymi, a w szczególności uszkodzeniami mózgu i/lub rdzenia kręgowego. Ostatnie dane epidemiologiczne sygnalizują zwiększającą się w kraju liczbę osób niepełnosprawnych po urazach układu nerwowego. Z tego też powodu neurorehabilitacja wysunęła się na czoło rozwijających się dziedzin rehabilitacji klinicznej na świecie, zaś przed specjalistami z zakresu rehabilitacji medycznej stawia się kolejne wyzwania. Problemom, dotyczącym rehabilitacji ruchowej i ogólnomedycznej w ograniczaniu następstw chorób nowotworowych, były poświęcone wystąpienia wybitnych specjalistów z kraju i zagranicy.

Zbigniew Puchalski

Prof. dr hab., rektor Wyższej Szkoły Kosmetologii i Ochrony Zdrowia w Białymstoku.

Bogusław Poniatowski

Drn. med., dyrektor Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego UMB.

Zdrowe żywienie

„**A**spekty zdrowotne żywności i żywienia” – to myśl przewodnia XXI Ogólnopolskiego Sympozjum Bromatologicznego, które odbyło w Białymstoku w dniach 21–23 września 2011 roku. Organizatorami sympozjum byli: Ogólnopolska Sekcja Bromatologiczna Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, Komisja Higieny Żywności i Żywności KNoŻCz PAN, Komisja Analityki Żywności Komitetu Chemii Analitycznej

niową świata w ujęciu globalnym oraz w nawiązaniu do kryterium FAO. Na tym tle scharakteryzowała problemy zdrowotne obecnych i przyszłych pokoleń oraz omówiła przyczyny i skutki obserwowanych zjawisk. Podjęła również próbę znalezienia odpowiedzi na pytanie: dlaczego w parze z wydłużającą się przeciętną długością życia nie idzie lepsze zdrowie? Zainteresowanie wzbudził także referat prof. dr hab. Jadwigi Biernat z zakresu bezpieczeń-

Wystąpienie dr hab. Joanny Matowickiej-Karnej, prodziekan Wydz. Farm. UMB. Obok stoi prof. dr hab. Maria H. Borawska.

PAN oraz Zakład Bromatologii UMB. Patronat honorowy objął Rektor UMB, prof. dr hab. Jacek Nikliński.

W sympozjum wzięło udział 212 osób z uniwersytetów medycznych i rolniczych, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego, Wojskowego Instytutu Higieny i Epidemiologii, Instytutu Matki i Dziecka i in. Podczas trzydniowego spotkania wygłoszono 8 referatów, 28 komunikatów i zaprezentowano 151 plakatów.

Do doskonałym wprowadzeniem były referaty plenarne, wygłoszone podczas uroczystości otwarcia sympozjum. Profesor dr hab. Anna Gronowska-Senger przedstawiła sytuację żywie-

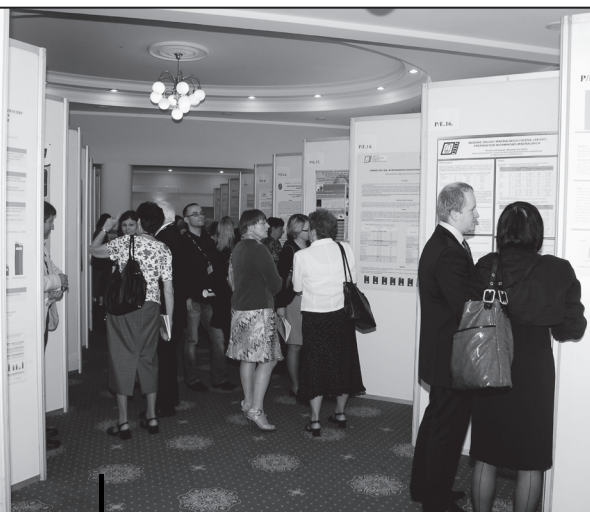
stwa żywności, który dotyczył oceny zawartości furanu i akrylamidu w żywności oraz możliwości ograniczania spożycia tych toksycznych substancji.

Drugi dzień spotkania był niezwykle pracowity. Najpierw uczestnicy zapoznali się z produkcją i kontrolą jakości w Przedsiębiorstwie „Polmos” Białystok S.A. Pomimo wczesnej pory wyjazdu (godz. 7.00), frekwencja i zainteresowanie były wyjątkowo duże. Następnie w kilku salach jednocześnie odbyły się sesje plenarne, a potem sesje plakatowe. Tematami wiodącymi podczas tegorocznego sympozjum były:

- Aspekty żywieniowe i zdrowotne diet;

- Choroby na tle wadliwego żywienia;
- Podstawowe składniki odżywcze;
- Witaminy;
- Makroelementy i mikroelementy;
- Suplementy diety, żywność funkcjonalna;
- Bezpieczeństwo żywności;
- Procesy technologiczne a jakość zdrowotna żywności;
- Historia nauczania bromatologii;
- Ocena konsumencka żywności i żywienia.

Na zakończenie obrad uczestnicy zwiedzili Muzeum Ikon w Supraślu i Monaster Zwiastowania N.M.P.

Uczestnicy sympozjum dokładnie zapoznawali się z informacjami zamieszczonymi na plakatach.

W ostatnim dniu sympozjum odbywały się kolejne sesje plenarne oraz sesja plakatowa. W podsumowaniu przewodniczący poszczególnych sesji stwierdzili, że problematyka sympozjum była interesująca, a prezentowane referaty, komunikaty i plakaty miały wysoki poziom merytoryczny. O ważności podejmowanych tematów świadczyły również burzliwe dyskusje.

Pełne teksty prezentowanych prac naukowych, po recenzjach, zostały opublikowane w nr 3 (tom XLIV, 2011 r.) kwartalnika „Bromatologia i Chemia Toksykologiczna”.

Renata Markiewicz-Żukowska

Dr n. farm., Zakład Bromatologii UMB.

Maria H. Borawska

*Prof. zw. dr hab. n. farm.,
przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego,
kierownik Zakładu Bromatologii UMB.*

Kolejny, 55. Kongres Union Mondiale des Ecrivains Médecins odbył się w dniach 21–25.09.2011 r. w Nicei na Lazurowym Wybrzeżu. Trudno sobie wyobrazić piękniejsze miejsce niż to, które odkryli zziębnięci Anglicy w latach sześćdziesiątych XIX wieku. Osłonięte od północy przez Alpy, a od południa przez ciepłe morze, zapewnia idealne warunki do wypoczynku aż do późnej jesieni. Dawna droga wzdłuż wybrzeża, nazwana na cześć odkrywców – „Promenade des Anglais”, jest dziś kilkupasmową szosą, po której całą dobę suną samochody. Kierowcy nie przekraczają szybkości, nie łamią przepisów i przepuszczają pieszych na przejściach. Dlaczego? Bo, policja jest tam surowa.

Główny temat kongresu w tym roku brzmiał: *Medycyna, religie i rytuały*. Roland Noël z Cheville pod Paryżem podkreślił, że te pojęcia ulegają stałemu mieszanemu się i czasami trudno określić ich granice. Znachorstwo i rozmaite rytuały są nadal popularne w krajach Trzeciego Świata. Z naszego punktu widzenia przynoszą więcej szkód niż pożytku, ale trudno się dziwić, że chorzy korzystają z usług osób parających się medycyną niekonwencjonalną, gdyż – jak wynika z ich wypowiedzi – tylko znachorzy i szamani jeszcze uważnie słuchają.

Lekarze skupieni w Unii to grupa ludzi bardzo starannie wyselekcjonowana spośród osób piszących. Jest to więc, nieskromnie powiem, elita. W swojej prozie i poezji lekarze twórcy poruszają problemy nękające współczesne społeczeństwa.

Kilka referatów tegorocznego kongresu dotyczyło trudnych warunków pracy lekarzy w krajach Afryki Środkowej. Doktor Jürgen Wacker opisywał problemy w Burkina Faso (do 1984 r. Górna Wolta). Jednym z największych problemów krajów Trzeciego Świata

55. Kongres

była dawniej malaria. W czasach kolonialnych niektóre kraje nieźle sobie z nią radziły, osuszając mokradła – źródła mnożenia się komarów. Przed wielu laty pracownicy Instytutu Medycyny Tropikalnej w Antwerpii opracowali szczepionkę przeciw tej chorobie, ale okazała się ona skuteczna tylko w małych skupiskach. Szczepionki bowiem bardzo się różnią od siebie i dlatego sąsiednie skupiska wymagają już innej szczepionki.

*G. Alvarez z Ekwadoru
wygłosił referat pt. „Między
celibatem, feromonami
i pedofilią”, a E. Grundmann
ze Szwajcarii zastanawiał się
„Gdzie jest Bóg?”*

O tragicznej sytuacji w dawnych koloniach, nie tylko z powodu malarii, mówił emerytowany profesor uniwersytetu w Maputo, stolicy Mozambiku, Helder Martins. Okazuje się, że w tym 22-milionowym kraju, prawie trzy razy większym od Polski, mieszka zaledwie 0,2 proc. ludzi białych. Ta była kolonia portugalska, leżąca nad Oceanem Indyjskim, należy do najbiedniejszych krajów w Afryce. Niepodległość odzyskała dopiero w 1975 roku, a ostatnio nawet udało się tam doprowadzić do wolnych wyborów. Nowy parlament uchwalił prawo dla wdów, które do tej pory, po śmierci męża, nie miały żadnych uprawnień i były po prostu nikim!

Od kilkudziesięciu lat problemem w Mozambiku i innych krajach afry-